`
ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ތާރީޚު: 20 ޖުމާދަލްއޫލާ 11– 1447 ނޮވެންބަރު 2025 އަންގާރަ
ޤާނޫނު ނަންބަރު: 20/2025
ޤާނޫނު ނަންބަރު 13 /2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) އަށް
8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް
• ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތައް ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކޮށްދިނުމަށް އެދި
ބޮޑުތަކުރުފާނުމަގު
ފޮނުއްވާނީ legalaffairs@po.gov.mv އަށެވެ.
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ
ފޯނު: 3336211
މޯބައިލް: 7242885
ވެބްސައިޓް: www.gazette.gov.mv

2025 ނޮވެންބަރު 10 ވި ހޯމަ ދުވަހު ބޭއްވެވި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2025 ވަނަ އަހަރުގެ
ތިންވަނަ ދައުރުގެ 17 ވަނަ ޖަލްސާއިން ފާސްކުރައްވައި ، 2025 ނޮވެންބަރު 10 ގައި މި އޮފީހަށް
ފޮނުއްވައިފައިވާ ، " ޤާނޫނު ނަންބަރު 13 /2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) އަށް
8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ބިލު" ޤާނޫނުއަސާސީގެ 92 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން،
2025 ނޮވެންބަރު 1447(11 ޖުމާދަލްއޫލާ)20 ވި އަންގާރަ ދުވަހު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ
ތަޞްދީޤު ކުރެއްވުމުން، މި ބިލު ޤާނޫނަކަށްވެ، ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި މިއަދު
ޝާއިޢު ކުރެވިއްޖެއެވެ.

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޤާނޫނު ނަންބަރު20/2025:
ޤާނޫނު ނަންބަރު 13 /2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) އަށް
8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނު
ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) އަށް އަންނަނިވި އިޞްލާޙުތައް ގެނައުން.
1. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 2 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
2. (ނ) ފަނޑިޔާރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް އަދާކުރަންވާނީ
ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010)ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު(އާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 10/2008)ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ޤާނޫނު(އާއި، މި ޤާނޫނާއި، އެނޫންވެސް
ކޯޓުތަކުގެ މަސައްކަތްތަކާއި ފަނޑިޔާރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
ކަނޑައަޅާފައިވާ ޤާނޫނުތަކާއި، އެ ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ހަދާ
ގަވާ އިދުތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އު ޞޫލުތަކަށް ތަބާވުން ހިމެނޭ
ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
2. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
މިނިވަންކަމާއި 4. (ހ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ އެންމެހައި ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި
މުސްތަޤިއްލުކަން
ފަނޑިޔާރުންނަކީ ފުރިހަމަ ޤާނޫނީ އިޚްތިޔާރާއި މިނިވަންކަމާއި ބާރު
ލިބިގެންވާ ބައެކެވެ.
3

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގައްޔާއި، ފަނޑިޔާރުކަމުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި ފަނޑިޔާރުންނަކީ އެހެން
އެއްވެސް މީހެއްގެ ނުވަތަ މުއައްސަސާއެއްގެ ބާރެއް ނުވަތަ ނުފޫޒެއް
ފޯރުވޭނޭ ބައެއް ނޫނެވެ. އަމިއްލަ ފަރުދަކުވިޔަސް، ދައުލަތުގެ ކަމެއް
ހިންގުމާ ޙަވާލުވެހުރި މީހަކުވިޔަސް، ފަނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތާ ބެހި،
ނުފޫޒު ފޯރުވައި ހަދައިގެން ނުވާނެއެވެ.
(ނ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ އެންމެހައި ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގެ
ފުރިހަމަ ޤާނޫނީ އިޚްތިޔާރާއި މިނިވަންކަމާއި ބާރު ފަނޑިޔާރުންނަށް
ލިބިގެންވާ ކަމުގައި ބަލައިގަނެ، އެ އިޚްތިޔާރާއި މިނިވަންކަމާއި ބާރު
ފަނޑިޔާރުންނަށް ލިބެމުންދާކަން ކަށަވަރުކުރުމަކީ ދައުލަތުގެ ކަމާގުޅޭ
މުއައްސަސާތަކާއި އެނޫންވެސް ދައުލަތުގެ އެންމެހައި ފަރާތްތަކަށް
ލާޒިމުވެގެންވާ ކަމެކެވެ.
(ރ) ކޯޓުތަކުގެ މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކުރުމަށާއި، ކޯޓުތަކުގެ ހައިބަތާއި ޤަދަރު
ޙިމާޔަތްކޮށްދީ، އެ ތަންތަނަކީ ކޮންމެ މީހަކަށްމެ ފަސޭހައިން މައްސަލަ
ހުށަހެޅޭ، ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި، ހަރުދަނާގޮތެއްގައި މަސައްކަތްކުރާ
ތަންތަންކަމަށް ހެދުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނާއި ގަވާއިދުތަކުގެ ޛަރީޢާއިންނާއި
އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުންވެސް ދައުލަތުގެ އިދާރާތަކުންނާއި ދައުލަތުގެ
ކަންކަން ހިންގުމާ ޙަވާލުވެތިބި އެންމެހައި މީހުން ކޯޓުތަކަށް
އެހީތެރިވާންވާނެއެވެ.
3. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 13 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ސަލާމަތާއި 13. (ހ) ފަނޑިޔާރުންގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކޮށްދިނުމަކީ ދައުލަތުގެ
ރައްކާތެރިކަން
ސަލާމަތީ ޚިދުމަތްތަކުގެ ޒިންމާއެކެވެ.
(ށ) އުއްތަމަފަނޑިޔާރަށް ދޭންޖެހޭ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން، މޯލްޑިވްސް
ނޭޝަނަލް ޑިފެންސް ފޯސްއިން ހަމަޖައްސައިދޭންވާނެއެވެ.
4

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ނ) އުއްތަމަފަނޑިޔާރު ފިޔަވައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އެހެން
ފަނޑިޔާރުންގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ބަލަހައްޓާނީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު
1/2008 (ސިފައިންގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ހަދާ ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުގައިވާ
ގޮތުގެމަތިން މޯލްޑިވްސް ނޭޝަނަލް ޑިފެންސް ފޯސްއިންނެވެ.
(ރ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ފިޔަވައި، އެހެން
ފަނޑިޔާރުންގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން ބަލަހައްޓާނީ، އެ ފަރާތްތަކަށް
ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން އެ ވަގުތަކަށް ބޭނުންވާ މިންވަރަކަށް
ރިޢާޔަތްކޮށް، ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުންނެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރަކަށް ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން
ބޭނުންވާ މިންވަރު ކަނޑައެޅުމާއި، އަދި އެ ފަނޑިޔާރަކަށް ރައްކާތެރިކަން
ފޯރުކޮށްދިނުމާބެހޭ އުޞޫލުތައް، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ
މަޝްވަރާއާއެކު، ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުން އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގެ ދަށުން ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުން އެކުލަވާލާ
އުޞޫލުގައި، ފަނޑިޔާރުންނަށް ކުރިމަތިވެދާނެ ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތްތަކާއި
އެފަދަ ޙާލަތްތައް ދެނެގަންނާނެ ގޮތްތަކާއި، ވަކިވަކި ފަނޑިޔާރުންނަށް
އޮތް ރިސްކަށް ބިނާކޮށް، އެ ފަނޑިޔާރުންނަށް ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަން
ފޯރުކޮށްދޭންޖެހޭކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުން
ރިޢާޔަތްކުރާނެ ކަންކަމާއި، ރިސްކް އޮތް ފަނޑިޔާރުންނަށް ސަލާމަތާއި
ރައްކާތެރިކަން ފޯރުކޮށްދޭނެ ގޮތާއި، ރިސްކް ރިޕޯޓުކުރުމުގައި ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ ދައުރު ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަންވާނެއެވެ.
4. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ)2(ވަނަ ނަންބަރު އުނިކުރުން.
5. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރުތައް އިތުރުކުރުން.
15. (-1ނ) ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު)
އަށް 8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާއިރު،
5

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށް ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ
ފަނޑިޔާރުންގެ ތެރެއިން މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި
ބަޔާންކުރާ ޑިގްރީއެއް ހާސިލުކޮށްފައިނުވާ ފަނޑިޔާރުން، ޤާނޫނު
ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) އަށް
8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން
ފެށިގެން 1 (އެކެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އެފަދަ ޑިގްރީ
ޕްރޮގްރާމެއްގައި ބައިވެރިވާންވާނެއެވެ. އަދި، ޤާނޫނު ނަންބަރު
13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު) އަށް 8 ވަނަ
އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން
ގިނަވެގެން 5 (ފަހެއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ ޕްރޮގްރާމް
ފުރިހަމަކޮށް، ޑިގްރީ ހާސިލުކުރަންވާނެއެވެ.
(-2ނ) މި މާއްދާގެ (-1ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، އިސްލާމީ ޝަރީޢާ
ނުވަތަ ޤާނޫނު، ނުވަތަ ޤާނޫނާއި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގެ ރޮނގުން
ފުރަތަމަ ޑިގްރީ ހާސިލުކުރުމުން، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ( )1 ވަނަ
ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠު އެ ފަނޑިޔާރެއްގެ ކިބައިގައި
ފުރިހަމަވެއްޖެކަމަށް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން
ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
(-3ނ) މި މާއްދާގެ (-1ނ) ގައި، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ( )1 ވަނަ ނަންބަރުގައި
ބަޔާންކުރާ ފުރަތަމަ ޑިގްރީ ޕްރޮގްރާމެއްގައި ބައިވެރިވުމަށް
ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް
ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ މަޤްބޫލު ޢުޛުރެއް ނެތި، އެފަދަ
ޕްރޮގްރާމެއްގައި ބައިވެރިވެފައިނުވާނަމަ ނުވަތަ ޑިގްރީ ޕްރޮގްރާމް
ފުރިހަމަކޮށް ޑިގްރީ ހާސިލުކުރުމަށް އެ އަކުރުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ
މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ
މަޤްބޫލު ޢުޛުރެއް ނެތި، ޑިގްރީ ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކޮށް ފުރަތަމަ ޑިގްރީ
ހާސިލުކުރެވިފައިނުވާނަމަ، އެ ފަނޑިޔާރެއްގެ ކިބައިގައި މި މާއްދާގެ
(ނ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠު ފުރިހަމަނުވާކަމަށް
6

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ. އަދި
އެ ޙާލަތުގައި މި ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ) ގެ ދަށުން
އެ ފަނޑިޔާރެއްގެ މަޤާމު ހުސްވީ ކަމުގައި ބެލެވޭނެއެވެ.
(-4ނ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރު އެހެން އޮތްނަމަވެސް،
ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނު)
އަށް 8 ވަނަ އިޞްލާޙު ގެނައުމުގެ ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާއިރު،
ދަށު ކޯޓުތަކުގެ ތެރެއިން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކަށް ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ
ފަނޑިޔާރުންގެ ތެރެއިން މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި
ބަޔާންކުރާ ޝަރުޠު ފުރިހަމަނުވާ ފަނޑިޔާރުން މި މާއްދާގެ (-1ނ) ގެ
ދަށުން ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފުރިހަމަކޮށް، އެ ފަނޑިޔާރުންގެ
ފަނޑިޔާރުކަމާމެދު، މި މާއްދާގެ (-2ނ) ގެ ދަށުން ނުވަތަ މި މާއްދާގެ
(-3ނ) ގެ ދަށުން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ގޮތެއް
ކަނޑައަޅަންދެން، އެ ފަނޑިޔާރުން މަޤާމުގައި ދެމިތިބޭނެއެވެ.
6. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރު އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
15. (ރ))3(ސުޕީރިއަރ ކޯޓަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތެއްގެ މަދުވެގެން 3 (ތިނެއް)
އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ؛
7. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގެ ( )3 ވަނަ ނަންބަރުގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން ނަންބަރެއް
އިތުރުކުރުން.
15. (ރ))4(މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ކުރިމަތިލާ ފަރާތެއްގެ މަދުވެގެން 2 (ދޭއް)
އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ.
7

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
8. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 15 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)1- އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
15. (-1ރ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ)4(ވަނަ ނަންބަރުގެ ބޭނުމަށް، ދަށު ކޯޓުތަކުގެ
ތެރެއިން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުތަކުގެ ފަނޑިޔާރުކަމަށް ކުރިމަތިލާ މީހަކު،
އެއިން މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓެއްގެ ނުވަތަ އެހެން ކޯޓެއްގެ ލީގަލް
އޮފިސަރކަމުގެ މަޤާމުގައި 2 (ދޭއް) އަހަރުދުވަހުގެ ތަޖުރިބާ
ހޯދާފައިވާނަމަ، އޭނާއަކީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމަށް
އެކަށީގެންވާ ތަޖުރިބާ ހުރި މީހެއްކަމުގައި ބަލަންވާނެއެވެ.
9. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 26 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
26. (ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، މި މާއްދާގެ ދަށުން އިމްތިޔާޒުތަކާއި،
ޢިނާޔަތްތައް ލިބިދޭ ފަރާތެއްގެ ޢުމުރުން 70 (ހަތްދިހަ) އަހަރު ފުރުމުން،
އެމީހަކަށް ލިބިދޭނީ، މި ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން
ޢުމުރުން 70 (ހަތްދިހަ) އަހަރު ފުރުމުން މުސްކުޅިކުރެވޭ ފަނޑިޔާރުންނަށް
ދިނުމަށް ކަނޑައެޅޭ ޢިނާޔަތްތަކެވެ. އަދި މި ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ) ގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރު އަމިއްލައަށް އެދިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިވެއްޖެނަމަ،
އެ ފަނޑިޔާރަކަށް ލިބިދޭ ޢިނާޔަތްތަކަށްވުރެ މި މާއްދާގެ ދަށުން ލިބިދެވޭ
ޢިނާޔަތްތައް މަދުނަމަ، މި މާއްދާގެ ދަށުން، އިމްތިޔާޒުތަކާއި ޢިނާޔަތްތައް
ލިބިދޭ ފަރާތެއްގެ ޢުމުރުން 55 (ފަންސާސްފަހެއް) އަހަރުވުމުން، އެމީހަކަށް
ލިބިދެވޭނީ، މި ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ކަނޑައެޅޭ
ޢިނާޔަތްތަކެވެ.
8

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
10. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ފަނޑިޔާރުކަމުގެ 27. (ހ) ފަނޑިޔާރެއްގެ ޢުމުރުން 70 (ހަތްދިހަ) އަހަރުވުމުން މުސްކުޅިކުރެވޭނެއެވެ.
މަޤާމުން
(ށ) އަންނަނިވި ޙާލަތްތަކުގައި ފަނޑިޔާރަކު މަޤާމުން ވަކިވާން
މުސްކުޅިކުރުމާއި
ބޭނުންކަމުގައިވާނަމަ، އެކަން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް
އަމިއްލައަށް އެދިގެން
ޤާ ކި ހުށަހަޅައި، އެ ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ އުޞޫލަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން،
މަ މުން ވަ ވުން
އަމިއްލައަށް މަޤާމުން ވަކިވުމުގެ ފުރުޞަތު އެ ފަނޑިޔާރަކަށް
ލިބިގެންވެއެވެ.
(1) ފަނޑިޔާރެއްގެ ޢުމުރުން 55)ފަންސާސްފަހެއް(އަހަރުވުން؛
(2) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމުގައި 15)ފަނަރަ(އަހަރުވުން؛
(3) ފަނޑިޔާރަކު މަސައްކަތްކުރާ ކޯޓެއް އުވިއްޖެހިނދެއްގައި
މި ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތުގައި،
މަޤާމުން ވަކިވާން ބޭނުންވުން.
11. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 28 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
28. (ށ) މި ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރު
އަމިއްލައަށް އެދިގެން ވަޒީފާއިން ވަކިވެއްޖެނަމަ، ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ ވަކި ޢަދަދެއްގެ ފައިސާގެ
ޢިނާޔަތަކާއި އެހެނިހެން ޢިނާޔަތްތައް ލިބިދޭގޮތަށް ހަމަޖެއްސުމުގެ
އިޚްތިޔާރު އެ ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
12. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 29 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
29. (ބ) މި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ފަނޑިޔާރު އަމިއްލައަށް އެދިގެން މަޤާމުން
މުސްކުޅިކުރުން؛
9

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
13. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.
30. (ރ) މި މާއްދާގެ (ށ) އެހެން އޮތްނަމަވެސް، ފަނޑިޔާރަކު މަޤާމުން
ވަކިކުރުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާފައިވަނިކޮށް
ފަނޑިޔާރަކު އިސްތިޢުފާ ދީފިނަމަ، މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ޢިނާޔަތްތައް
ލިބިއެއް ނުދެވޭނެއެވެ.
14. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުން.
ޤާނޫނީ ވަކީލުކަމަށް 30-1. (ހ) ފަނޑިޔާރެއްގެ މަޤާމުގައި ހުރި މީހަކު ފަނޑިޔާރުކަމުން ވަކިވެއްޖެނަމަ
ރުޖޫޢަވުމަށްފަހު
ނުވަތަ އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ ފަނޑިޔާރުކަމުން ވަކިކޮށްފިނަމަ، އެ ވަކިވި
މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާ
ނުވަތަ ވަކިކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތަށް،
މަސައްކަތެއް ނުކުރުން
އެ ފަނޑިޔާރަކު ފަނޑިޔާރުކަމުން ވަކިވާ ދުވަހާ ހަމައަށް ނުވަތަ ވަކިކުރުމާ
ހަމައަށް ފާއިތުވި 3 (ތިނެއް) އަހަރުދުވަހު ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމު
އަދާކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ކޯޓަކަށް އެއްވެސް މައްސަލައެއްގައި ޤާނޫނީ
ވަކީލެއްގެ ގޮތުގައި ހާޒިރެއްނުވެވޭނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ޙާލަތުގެ އިތުރުން، އެމީހަކު
ފަނޑިޔާރެއްގެ މަޤާމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގައި އެ މަޤާމުގެ
މުއްދަތުގައި ބަލާފައިވާ މައްސަލައެއްގައި، އޭނާގެ މަޞްލަޙަތު ފުށުއަރާފަދަ
ޙާލަތެއް ދެމިއޮތްހައި ހިނދަކު، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ
މުއްދަތުގައިވެސް އަދި އެ މުއްދަތު ފާއިތުވުމަށްފަހުގައިވެސް،
އެ މައްސަލައެއްގައި ނުވަތަ އެ މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި އެހެން އެއްވެސް
މައްސަލައެއްގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ ގޮތުގައި އެއްވެސް ކޯޓަކަށް
ހާޒިރެއްނުވެވޭނެއެވެ. އަދި އެފަދަ މައްސަލައެއްގައި ޤާނޫނީ ވަކީލެއްގެ
ހައިސިއްޔަތުން އެނޫންވެސް މަސައްކަތެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ.
10

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
15. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 31 ވަނަ މާއްދާގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން މާއްދާއެއް އިތުރުކުރުން.
ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 31-1. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ އެހެން މާއްދާއެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް
ފަނޑިޔާރަކު މަޤާމުން
ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، އުއްތަމަފަނޑިޔާރު ހިމެނޭގޮތުން، ސުޕްރީމް
ވަކިވާން ބޭނުންވާ
ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރަކު، މި ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މަޤާމުން
ޙާލަތުގައި، މަޤާމު
ސް ކު އެ ވަކިވާން ބޭނުންވެގެން އެކަން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް
ހު ވުމުގެ ރިން
މަޤާމަށް ފަނޑިޔާރަކު ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެ ފަނޑިޔާރުގެ މަޤާމު ހުސްވުމުގެ ކުރިން،
ޢައްޔަންކުރުމުގެ
އެ ފަނޑިޔާރުގެ މަޤާމަށް މީހަކު ޢައްޔަންކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުތައް
އިޖުރާއަތު
ފުރިހަމަކުރުމަށް މި މާއްދާގެ (ނ) ގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ކޮމިޝަނުން
ފުރިހަމަކުރުން
ނިންމާ ޙާލަތެއްގައި ޢަމަލުކުރާނީ މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ
ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
(ށ) ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރަކު، މި ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
މަޤާމުން ވަކިވާން ބޭނުންވެގެން އެކަން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް
ހުށަހަޅައި، ކަނޑައެޅިފައިވާ އު ޞޫލުގެ ދަށުން އެ ފަނޑިޔާރު އަމިއްލައަށް
މަޤާމުން ވަކިވުމުގެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް ކޮމިޝަނުން ނިންމުމާއެކު،
އެ ފަނޑިޔާރުގެ މަޤާމު ހުސްވުމުގެ ކުރިން، އެ ފަނޑިޔާރުގެ މަޤާމަށް
މީހަކު ޢައްޔަންކުރުމަށްޓަކައި މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތައް ކޮމިޝަނުން ފުރިހަމަކުރަންވާނެއެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބޭނުމަށް، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރަކު،
މި ޤާނޫނުގެ 27 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން މަޤާމުން ވަކިވާން ބޭނުންވެގެން
އެކަން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ޙާލަތުގައި،
އެ ފަނޑިޔާރުގެ މަޤާމު ހުސްވުމުގެ ކުރިން، އެ ފަނޑިޔާރުގެ މަޤާމަށް
އެހެން މީހަކު ޢައްޔަންކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުތައް ފުރިހަމަކުރުމަށް
ފެންނަކަމުގައި އެ ކޮމިޝަނުން ނިންމުމެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.
(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކޮމިޝަނުން ނިންމުމެއް ނިންމައިފިނަމަ،
އެ ނިންމުމެއް ނިންމާތާ 48 (ސާޅީސްއަށެއް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، އެކަން
11

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް
އަންގަންވާނެއެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކޮމިޝަނުން ނިންމުމެއް ނިންމައި،
މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން އެކަން ކޮމިޝަނުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް
އެންގުމުން، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް މީހަކު
ޢައްޔަންކުރަން ޖެހިއްޖެކަމުގައި ބަލައި، މި ޤާނޫނުގެ 17 ވަނަ މާއްދާގެ
(ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ކޮމިޝަނުން ހުށަހަޅާ މީހުންގެ
ނަންތައް، މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުން
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އަންގާތާ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ފޮނުވައިދިނުމަށް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް
ކޮމިޝަނަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަންގަންވާނެއެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގެ (ބ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން، ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެންގުމުން، މި ޤާނޫނުގެ
17 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިން ފެށިގެން (ޅ) ގެ ނިޔަލަށް ހުރި
އަކުރުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ އިޖުރާއަތުތައް އެ އަކުރުތަކުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަރާތްތަކުން ފުރިހަމަކޮށް، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ
ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް މީހަކު ޢައްޔަންކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުތައް
ފުރިހަމަކޮށް، ނިންމަންވާނެއެވެ.
16. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގެ ސުރުޚީ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ތިންވަނަ ބާބު
ފަނޑިޔާރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ބާރުތައް
17. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާ އުނިކުރުން.
18. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 35 ވަނަ މާއްދާގެ (އ) އުނިކުރުން.
12

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
19. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ ތިންވަނަ ބާބުގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން ބާބެއް އިތުރުކުރުން.
ހަތަރުވަނަ ބާބު
ފަނޑިޔާރުންގެ ސުލޫކީ މިންގަނޑު
ސުލޫކީ މިންގަނޑު 40-1. ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މީހަކު އެ މަޤާމުގައި ދެމިހުރިހާ
ދެމެހެއްޓުން
ހިނދަކު، ފަނޑިޔާރުކަމުގެ އެންމެހައި ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް
އަދާކުރުމުގައި މި ބާބުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސުލޫކީ މިންގަނޑުތަކާއި ހަމަތައް
ހިފަހައްޓައި، ފަނޑިޔާރުގެ އަމިއްލަ ހައިސި އްޔަތުންނާއި މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން
ކުރާ ހުރިހާ ކަމެއްގައިމެ، އެ ސުލޫކީ މިންގަނޑުތަކާއި ހަމަތައް
ދަމަހައްޓަންވާނެއެވެ.
މިނިވަންކަން 40-2. (ހ) ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކޮށް
ނެގެހެއްޓުން
ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި، ފަނޑިޔާރުގެ އަމިއްލަ ހައިސިއްޔަތުންނާއި މަޤާމުގެ
ހައިސިއްޔަތުން ކުރާ ހުރިހާ ކަމެއްގައި ، ފަނޑިޔާރުގެ ޢަމަލުތައް
ބަހައްޓަންވާނީ އެ މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓޭނެ
ފަދައަކުންނެވެ.
(ށ) ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކޮށް
ދެމެހެއްޓޭނެ ފަދައަކުން ފަނޑިޔާރުންގެ ސުލޫކު ހިފެހެއްޓުމުގައި
އަންނަނިވި އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ފަނޑިޔާރުން
ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ޝަރީޢަތް ހިންގުމާއި ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގައި
ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކަށް ޢަމަލުކުރުން؛ އަދި
ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ޤާނޫނުތަކުގައާއި، މަތީ މަރުޙަލާގެ
ކޯޓުތަކުން ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ނިންމާ ނިންމުންތަކުގައި
ވަކިގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ކަންކަން ނިންމުމުގައި އިސްލާމީ
ޝަރީޢަތުގައި އެކަމެއް ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށް ރިޢާޔަތްކުރުން؛
13

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(2) ފަނޑިޔާރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި
ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި، އަދި ވަކިފަރާތަކުން ކިޔާފާނެ
ފާޑުކިޔުމަކަށް ނުވަތަ ދައްކަފާނެ ބިރަކަށް ޖެހިލުންވުމެއް ނެތި،
ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ކަންކަން ނިންމުން؛
(3) އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ނުފޫޒެއް ހިނގިޔަނުދިނުމަށްޓަކައި،
ފަނޑިޔާރުންނަކީ އެންމެހައި ނުފޫޒުތަކުން އެއްކިބާވެ ތިބޭ
ބަޔަކަށްވުން ؛ އަދި ސީދާގޮތުން ނުވަތަ ނުސީދާގޮތުން ވިޔަސް ،
ފަނޑިޔާރުންގެ މައްޗަށް ނުފޫޒެއް އަތުވެދާނެ އެއްވެސް ކަމެއް،
ނުވަތަ އެފަދަ ނުފޫޒެއް އައުމަށް މަގުފަހިވެދާނެ އެއްވެސް ކަމެއް
ނުކުރުން؛
(4) ފަނޑިޔާރުންނަކީ މުޅި މުޖުތަމަޢުގެ ކިބައިން މިނިވަންވެ ތިބޭ
ބަޔަކަށްވުން ؛ ވަކިން ޚާއްޞަކޮށް، ޚަޞްމުންގެ ކިބައިން
ފުރިހަމައަށް މިނިވަންވެ ތިބޭ ބަޔަކަށްވުން ؛
(5) އަމިއްލަ ފަރުދަކުވިޔަސް، ދައުލަތުގެ ކަމެއް ހިންގުމާ
ޙަވާލުވެހުރި މީހަކުވިޔަސް، ފަނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތާ ބެހި
ނުފޫޒު ފޯރުވުމުގެ ފުރުޞަތު ނުދިނުން؛ އަދި އެފަދަ ޢަމަލެއް
ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ
އެއްވެސް މުވައްޒަފަކަށް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށްވިޔަސް
ނުދިނުން؛
(6) ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތަކާމެދު ގޮތެއް
ކަނޑައެޅުމުގައި ހަމައެކަނި އެމީހެއްގެ އަމިއްލަ ވިސްނުމުގެ
މައްޗަށް ބުރަވެ، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން
ޢަމަލުކުރުން؛ އަދި ފަނޑިޔާރުންނަކީ މައްސަލަތަކާމެދު ގޮތެއް
ކަނޑައެޅުމުގައި އެހެން ފަނޑިޔާރުންނާއި ޢަދުލު އިންޞާފު
ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ އެނޫންވެސް
އެންމެހައި ފަރާތްތަކުގެ ކިބައިން ފުރިހަމައަށް މިނިވަންވެ ތިބޭ
ބަޔަކަށްވުން ؛
14

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(7) ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރާއި ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރުގެ ނުފޫޒުން
ފުރިހަމައަށް އެއްކިބާވެގެންވުން ؛ ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރާ
ދެމެދު ނުވަތަ ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރާ ދެމެދު ނުވަތަ އެ ދެ
ބާރުގެ ތެރޭގައި މަސައްކަތްކުރާ އެއްވެސް ފަރާތަކާ ދެމެދު
ޤާނޫނު ހުއްދަނުކުރާ ނުވަތަ ފަނޑިޔާރުގެ މިނިވަންކަމާ
އެކަށީގެންނުވާ ގުޅުމެއް އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ފަނޑިޔާރުން
ނުބޭއްވުން؛
(8) ފަނޑިޔާރުގެ މައްޗަށް ވެރިކަން ހިންގުމުގެ ބާރުގެ ނުވަތަ
ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރުގެ ނުފޫޒެއް އޮތްކަމުގައި ނުވަތަ ވެރިކަން
ހިންގުމުގެ ބާރާ ދެމެދު ނުވަތަ ޤާނޫނު ހެދުމުގެ ބާރާ ދެމެދު
ނުވަތަ އެ ދެ ބާރުގެ ތެރޭގައި މަސައްކަތްކުރާ އެއްވެސް
ފަރާތަކާ ދެމެދު ޤާނޫނު ހުއްދަނުކުރާ ގުޅުމެއް ނުވަތަ
ފަނޑިޔާރުގެ މިނިވަންކަމާ އެކަށީގެންނުވާ ގުޅުމެއް
އޮތްކަމުގައި، ސަބަބުވެރި މީހަކަށް ޤަބޫލުކުރެވޭފަދަ އެއްވެސް
ކަމެއް ފަނޑިޔާރުގެ އަމިއްލަ ހައިސިއްޔަތުން ނުވަތަ މަޤާމުގެ
ހައިސިއްޔަތުންވިޔަސް ނުކުރުން؛
(9) ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލަތައް ބެލުމުގައި،
އެ ފަނޑިޔާރަކީ ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހޭ، ތަޢައްޞުބުން
އެއްކިބާވެފައިވާ މިނިވަން ފަނޑިޔާރެއްކަން ސަބަބުވެރި މީހަކަށް
ޤަބޫލުކުރެވޭފަދަ ގޮތަށް ފަނޑިޔާރުގެ ޢަމަލުތައް އަބަދުމެ
ބެހެއްޓުން؛
(10) ފަނޑިޔާރުންގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި،
ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ މިނިވަންކަމާއި
އެ ދާއިރާގެ މަސައްކަތްތަކުގެ މިނިވަންކަން ރައްކާތެރިކޮށް
ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި އަޅަންޖެހޭ އެންމެހައި ރައްކާތެރިކަމުގެ
ފިޔަވަޅުތައް ތެދުވެރިކަމާއެކު އަޅަމުންދިޔުން؛
15

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(11) ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ މިނިވަންކަމާމެދު
ޢާންމުންގެ މެދުގައި އިތުބާރާއި ޔަޤީންކަން އުފައްދައި
ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި އެ އިތުބާރާއި ޔަޤީންކަން ގެއްލިގެންނުދާނެ
ގޮތަކަށް ކޮންމެ ފަނޑިޔާރެއްގެވެސް ޢަމަލުތައް ބެހެއްޓުން؛ އަދި
ފަނޑިޔާރަކަށް ކުރެވޭ އިތުބާރާއި ޔަޤީންކަން
ގެއްލިގެންދާނެކަމަށް މުޖުތަމަޢު ޤަބޫލުކުރާ ކޮންމެ ޢަމަލަކުން
ދުރުހެލިވުން.
ވަކިފަރާތަކަށް 40-3. (ހ) ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ހުށަހެޅޭ މައްސަލައެއްގެ އެއްވެސް
ނުޖެހުން
މަރުޙަލާއެއްގައި އެ މައްސަލައަށް ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުގައި، އަދި
އެ ނިންމުމަށް ވާޞިލުވުމުގައި ހިނގައިދާ އެންމެހައި ކަންކަމުގައި،
ފަނޑިޔާރުގެ ޢަމަލުތައް ބަހައްޓަންވާނީ ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި، ފުރިހަމަ
މުސްތަޤިއްލުކަންމަތީގައެވެ.
(ށ) ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި މުސްތަޤިއްލުކަން ހިފަހައްޓައި ދެމެހެއްޓޭނެ
ފަދައިން ފަނޑިޔާރުންގެ ސުލޫކު ހިފެހެއްޓުމުގައި އަންނަނިވި އު ޞޫލުތަކާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ފަނޑިޔާރުން ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި، ތަޢައްޞުބުން އެއްކިބާވެހުރެ، ފުރިހަމަ
މުސްތަޤިއްލުކަމާއެކު ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި
ވާޖިބުތައް އަދާކުރުން؛
(2) ފަނޑިޔާރަކީ އަދި ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާއަކީ
ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި މުސްތަޤިއްލުކަމާއެކު މަސައްކަތްކުރާ
ފަރާތްތަކެއްކަމުގެ އިތުބާރު ޢާންމުންނާއި، ޤާނޫނީ އަދި ޢަދުލު
އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގައި މަސައްކަތްކުރާ އެންމެހައި
ފަރާތްތަކާއި، މައްސަލަތަކުގައި ހިމެނޭ ޚަޞްމުންގެ މެދުގައި
އަށަގަންނާނެ ފަދައަކުން އަދި އެ އިތުބާރު ދެމެހެއްޓޭނެ ފަދަ
ގޮތަކަށް، ކޯޓުގައާއި ކޯޓުން ބޭރުގައި ފަނޑިޔާރުންގެ ޢަމަލުތައް
ބެހެއްޓުން؛
16

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(3) ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއް ބެލުމުގެ ނުވަތަ
މައްސަލައެއްގައި ފައިޞަލާކުރުމުގެ އަހުލިއްޔަތު ފަނޑިޔާރުގެ
ކިބައިން ގެއްލިގެން ހިނގައިދާނެ އެންމެހައި ކަމަކުން ނުވަތަ
މައްސަލައެއް ބެލުމުން ނުވަތަ މައްސަލައެއްގައި
ފައިޞަލާކުރުމުން ތަނާޒުލުވާންޖެހިދާނެ އެންމެހައި ކަމަކުން
ދުރުވެހުރުން؛
(4) ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކާ ގުޅޭގޮތުން ނުވަތަ ކޯޓަށް
ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތް މައްސަލައަކާ ގުޅޭގޮތުން،
އެ މައްސަލައެއްގެ ޙުކުމަށް އެއްވެސް އަސަރެއް ކޮށްފާނެފަދަ
ނުވަތަ އިންޞާފުވެރިކަމާއެކު އެ މައްސަލައެއް ބެލުމަށް
ހުރަސްއެޅިދާނެފަދަ ލަފައެއް ނުވަތަ މަޝްވަރާއެއް ނުވަތަ
ރައުޔެއް ޢާންމުނުކުރުން ނުވަތަ އެނޫން ގޮތަކުންވެސް އެއްވެސް
ފަރާތަކަށް އެފަދަ ލަފައެއް ނުވަތަ މަޝްވަރާއެއް ނުވަތަ
ރައުޔެއް ނުދިނުން ނުވަތަ ހާމަނުކުރުން؛
(5) ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި މުސްތަޤިއްލުކަމާއެކު މައްސަލައެއް ބަލައި
ފައިޞަލާކުރެވިދާނެކަމަށް ފަނޑިޔާރަށް އަމިއްލައަށް
ޤަބޫލުނުކުރެވޭނަމަ ނުވަތަ ވަކިފަރާތަކަށް ނުޖެހި
މުސްތަޤިއްލުކަމާއެކު ފަނޑިޔާރަކަށް މައްސަލައެއް ބަލައި
ފައިޞަލާކުރެވިދާނެކަމަށް ސަބަބުވެރި މީހަކަށް
ޤަބޫލުނުކުރެވޭނަމަ، އެފަދަ އެންމެހައި މައްސަލަތަކުން
ފަނޑިޔާރު ތަނާޒުލުވުން؛
(ނ) މައްސަލައެއް ބެލުމުން ފަނޑިޔާރުން ތަނާޒުލުވާންވާނެ ޙާލަތްތަކާއި،
ތަނާޒުލުވުމުގައި ފަނޑިޔާރުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ އިޖުރާއަތު މި ޤާނޫނުގެ
ދަށުން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެކުލަވާލާ ގަވާއިދުގައި
ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
17

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ތެދުވެރިކަމާއި 40-4. (ހ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި
އަމާނާތްތެރިކަމާއި
ފަނޑިޔާރުންނަކީ ހުރިހާ ވަގުތެއްގައިވެސް ތެދުވެރިކަމާއި
އިޚްލާޞްތެރިކަން
އަމާނާތްތެރިކަމާއި، އިޚްލާޞްތެރިކަން، މަތީ ދަރަޖައެއްގައި
ހިފަހައްޓަންޖެހޭ ބައެކެވެ.
(ށ) ފަނޑިޔާރުންގެ ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއި އިޚްލާޞްތެރިކަން، މަތީ
ދަރަޖައިގައި ހިފެހެއްޓުމުގައި، އަންނަނިވި އު ޞޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިން ފަނޑިޔާރުން ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ފަނޑިޔާރުގެ ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއި
އިޚްލާޞްތެރިކަން ހުރީ ޢާންމު މިންގަނޑަކަށްވުރެ މަތީ
މިންގަނޑެއްގައިކަން ސަބަބުވެރި މީހަކަށް ޤަބޫލުކުރެވޭހާ މަތީ
މިންގަނޑެއްގައި ފަނޑިޔާރުގެ ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއި
އިޚްލާޞްތެރިކަން ހިފެހެއްޓުމަށް އަބަދުމެ މަސައްކަތްކުރުން؛
(2) ފަނޑިޔާރުގެ ތެދުވެރިކަމާމެދު ނުވަތަ އަމާނާތްތެރިކަމާމެދު
ނުވަތަ އިޚްލާޞްތެރިކަމާމެދު ޢާންމުން ސުވާލު އުފައްދައިފާނެ
ޙާލަތެއް މެދުވެރިވިޔަނުދިނުމަށް އަބަދުމެ މަސައްކަތްކުރުން؛
(3) ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ ތެދުވެރިކަމާއި
އަމާނާތްތެރިކަމާއި އިޚްލާޞްތެރިކަމާމެދު ޢާންމުންގެ މެދުގައި
އިތުބާރު އަށަގަނެ ، އެ އިތުބާރު ދެމެހެއްޓިގެންދާނެ ފަދަ މަތީ
ފެންވަރެއްގައި ފަނޑިޔާރުގެ ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމާއި
އިޚްލާޞްތެރިކަން އަބަދުމެ ބެހެއްޓުން.
މަތީ ފެންވަރުގެ 40-5. (ހ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް ފުރިހަމައަށް
އަޚްލާޤު
އަދާކުރުމަށްޓަކައި، ހުރިހާ ވަގުތެއްގައިމެ ފަނޑިޔާރުންގެ އަޚްލާޤީ
ސިފަތައް މަތީ ފެންވަރެއްގައި ހިފަހައްޓަންވާނެއެވެ.
(ށ) ފަނޑިޔާރުންގެ އަޚްލާޤީ ސިފަތައް މަތީ ފެންވަރުގައި ހިފެހެއްޓުމުގައި،
އަންނަނިވި އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ފަނޑިޔާރުން
ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
18

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(1) ފަނޑިޔާރުގެ އަޚްލާޤީ ސިފަތައް ހުރީ ޢާންމު މިންގަނޑަކަށްވުރެ
މަތީ މިންގަނޑެއްގައިކަން ސަބަބުވެރި މީހަކަށް ޤަބޫލުކުރެވޭހާ
މަތީ މިންގަނޑެއްގައި ފަނޑިޔާރުގެ އަޚްލާޤު ހިފެހެއްޓުމަށް
އަބަދުމެ މަސައްކަތްކުރުން؛
(2) ފަނޑިޔާރުގެ އަޚްލާޤާމެދު ޢާންމުން ސުވާލު ނުއުފައްދާނެފަދަ
ބަޔަކަށްވުމަށް އަބަދުމެ މަސައްކަތްކުރުން؛
(3) ޢާންމު ރައްޔިތަކަށްވީތީ އެމީހަކަށް ކުރެވޭނެކަމަށް މުޖުތަމަޢު
ޤަބޫލުކުރާ، އެހެންނަމަވެސް ފަނޑިޔާރަކަށްވީތީ އެކަމެއް
ކޮށްގެންނުވާނެކަމަށް މުޖުތަމަޢު ޤަބޫލުކުރާ ކޮންމެ ޢަމަލަކުން،
ފަނޑިޔާރުގެ ރުހުމާއި އިޚްތިޔާރުގައި ދުރުހެލިވުން؛
(4) ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ ހައިބަތާއި ޤަދަރާ
އެކަށީގެންވާފަދަ މަތީ ފެންވަރެއްގައި ފަނޑިޔާރުންގެ އަޚްލާޤާއި
ސުލޫކު އަބަދުމެ ބެހެއްޓުން؛
(5) ކޯޓުތަކުގައި ވަކާލާތުކުރަން އަންނަ ވަކީލުންނާއި ޢާންމު
ރައްޔިތުންނާ ދެމެދު ފަނޑިޔާރު ބާއްވާ ގުޅުން، އެކަމުގެ
ސަބަބުން ފަނޑިޔާރުގެ ކިބައިގައި ވަކިފަރާތަކަށް ޚާއްޞަކަމެއް
ނުވަތަ ތަޢައްޞުބެއް އޮންނަކަން ދޭހަނުވާ ގޮތަށް ބެހެއްޓުން؛
(6) ފަނޑިޔާރަކަށް މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ލިބޭ މަޢުލޫމާތު،
ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމުގައި
މެނުވީ އެއްވެސް ސިފައެއްގައި ބޭނުންނުކުރުން ނުވަތަ
ހާމަނުކުރުން؛
(7) ފަނޑިޔާރެއްގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރަމުންދާހާ ހިނދަކު،
އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ޤާނޫނީ މަސައްކަތެއް އެއްވެސް
މިންވަރަކަށް ނުކުރުން؛
(8) ޤާނޫނުއަސާސީއާ ފުށުނާރާހާ ހިނދަކު ފަނޑިޔާރުކަމުގެ ވަޒީފާގެ
އިތުރުން އަންނަނިވި ކަންކަން ކުރުމަކީ ފަނޑިޔާރުންގެ ސުލޫކީ
މިންގަނޑާ ފުށުއަރާކަމެއް ނޫނެވެ.
19

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
i. ޤާނޫނީ ދާއިރާއާއި ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ
ދާއިރާއާ ގުޅުންހުރި ކަންކަމުގައި ލިޔުންތައް ލިޔުމާއި،
ކިޔަވައިދިނުމާއި، ލެކްޗަރކުރުމާއި، އެނޫންވެސް
އެފަދަ ޢިލްމީ މަސައްކަތްތައް ކުރުން؛
ii. ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ
ޙާލަތްތަކުގައި، މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން މުސްތަޤިއްލު
ކޮމިޝަންތަކާއި ކޮމިޓީތަކުގެ މެންބަރުކަން ކުރުން؛
iii. ސަރުކާރުގެ ނުވަތަ ދައުލަތުގެ ކޮމިޝަނެއް ނުވަތަ
ކޮމިޓީއެއް ނުވަތަ ލަފާދޭ ބޯޑެއް ނުވަތަ އެނޫންވެސް
ރަސްމީ ހައިސިއްޔަތެއް ލިބިގެންވާ މުއައްސަސާއެއްގެ
މެންބަރުކަން މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ކުރުމަކީ
ފަނޑިޔާރުގެ ސިޔާސީ މުސްތަޤިއްލުކަމާ ފުށުއަރާނެ
ކަމެއް ކަމުގައިނު ވާނަމަ، އެފަދަ ތަނެއްގެ މެންބަރުކަން
ކުރުން؛
iv. ދައުލަތްތަކުގެ މައްޗަށް އެކުލެވޭ ބައިނަލްއަޤްވާމީ
ޖަމްޢިއްޔާއަކަށް ނިސްބަތްވާ ކޮމިޝަނެއް ނުވަތަ
ކޮމިޓީއެއްގެ މެންބަރުކަން ކުރުމަކީ ނުވަތަ އެފަދަ
ތަނެއްގެ މަޤާމެއް ފުރުމަކީ ފަނޑިޔާރުގެ މިނިވަންކަމާއި
މުސްތަޤިއްލުކަމާ ފުށުއަރާނެ ކަމެއް ކަމުގައިނުވާނަމަ،
އަދި އެއީ ފަނޑިޔާރުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް
އަދާކުރުމަށް ހުރަސްނޭޅޭނެ ކަމެއް ކަމުގައިވާނަމަ،
އެފަދަ ތަނެއްގެ މެންބަރުކަން ކުރުން ނުވަތަ މަޤާމެއް
ފުރުން؛
v. ފަނޑިޔާރުންގެ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި، ފަނޑިޔާރުންގެ
މަޞްލަޙަތު ޙިމާޔަތްކޮށް ރައްކާތެރިކުރުމުގައި
ޙަރަކާތްތެރިވާ ޖަމްޢިއްޔާތައް އުފެއްދުމާއި އެފަދަ
ޖަމްޢިއްޔާތަކުގައި ބައިވެރިވުން؛
20

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
vi. ޢަދުލު އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ ހައިބަތާއި
ޤަދަރަށާއި ފަނޑިޔާރުގެ މަޤާމާއި ނަމަށް އުނިކަން
ނާންނަފަދަ ގޮތަކަށް ކުރާ ކޮންމެ ކަމެއް ކުރުމާއި އަދި
އެކަމެއް ކުރުމުގެ ސަބަބުން ފަނޑިޔާރުގެ މަޤާމުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމަށް
ހުރަސްނޭޅޭނެ ކޮންމެ ކަމެއް ކުރުން.
(9) ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ނުކޮށް ދޫކޮށްލުމަށްޓަކައި
ނުވަތަ ފަނޑިޔާރުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި
ހިމެނޭ އެއްވެސް ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން، އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ
ހަދިޔާއެއް ނުވަތަ ލޯނެއް ނުވަތަ ވަޞިއްޔަތެއް ނުވަތަ
މަންފާއެއް ނުވަތަ ރިޝްވަތެއް ކަމުގައި ބެލެވިދާނެ އެނޫންވެސް
އެއްޗެއް ނުވަތަ ކަމެއް، ފަނޑިޔާރު ނުވަތަ ފަނޑިޔާރުގެ
ޢާއިލާގެ އެއްވެސް މެންބަރަކު ނުހޯދުން ނުވަތަ ބަލައިނުގަތުން؛
(10) ވަކި ކަމެއް ކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ނުކޮށް ދޫކޮށްލުމަށްޓަކައި
ނުވަތަ ފަނޑިޔާރުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައި
ހިމެނޭ އެއްވެސް ކަމަކާ ގުޅޭގޮތުން، އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ
ހަދިޔާއެއް ނުވަތަ ލޯނެއް ނުވަތަ ވަޞިއްޔަތެއް ނުވަތަ
މަންފާއެއް ނުވަތަ ރިޝްވަތެއް ކަމުގައި ބެލެވިދާނެ އެނޫންވެސް
އެއްޗެއް ނުވަތަ ކަމެއް ހޯދުމަށް ނުވަތަ ބަލައިގަތުމަށް
ފަނޑިޔާރުގެ ދަށުން މަސައްކަތްކުރާ އެއްވެސް މުވައްޒަފަކަށް
ނުވަތަ އެނޫންވެސް ފަރާތަކަށް ހުއްދަނުދިނުން އަދި އެފަދަ
ކަމަކަށް މަގުފަހިނުކުރުން؛
(11) ސިޔާސީ އެންމެހައި ނުފޫޒުތަކުން އެއްކިބާވުމަށްޓަކައި އެއްވެސް
ޙާލަތެއްގައި ސިޔާސީ އެއްވެސް ޙަރަކާތެއްގައި ބައިވެރިވެ،
ސިޔާސީ ގޮތުން ވަކިފަރާތަކަށް ޖެހިފައިވާކަން ދޭހަވާފަދަ
އެއްވެސް ޢަމަލެއް ނުކުރުން؛ އަދި ސިޔާސީ ގޮތުން
21

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ވަކިފަރާތަކަށް ޖެހުމަށް އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ހިތްވަރު
ނުދިނުން؛
(12) ފަނޑިޔާރަކީ އެއްވެސް ސިޔާސީ ނުފޫޒަކަށް ލެނބިފައިވާ
ފަރާތެއް ނޫންކަން ޢާންމު ރައްޔިތުންނަށް ދޭހަވާނެ ފަދައަކުން،
މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ކުރާ އެންމެހައި ކަންކަމުގައިވެސް އަދި
ޢާންމު ދިރިއުޅުމުގައިވެސް ފަނޑިޔާރުގެ ޢަމަލުތައް ބެހެއްޓުން؛
އަދި، ވަކި ކަމަކީ ޢާންމު ރައްޔިތުންގެ ނަޒަރުގައި ސިޔާސީ
ކަމެއްކަމަށް ބެލެވިދާނެ އެންމެހައި ކަމަކުން ދުރުހެލިވުމަށް
ޚާއްޞަ ސަމާލުކަމެއް ދިނުން؛
(13) ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނީ ވާޖިބާއި މަސްއޫލިއްޔަތަށް ހުރަސްއެޅޭ
ގޮތަށް، ޤާނޫނީ މަސައްކަތްތައް ކޯޓުން ބޭރުގައި ނުކުރުމާއި،
ޤާނޫނީ މަސައްކަތަކާ ގުޅޭގޮތުން ޤާނޫނީ ދާއިރާގެ ފަރާތްތަކާއެކު
ކޯޓުން ބޭރުގައި ބައްދަލުނުކުރުން އަދި އެފަދަ އެއްވެސް ކަމެއް
ކުރުމަށް އެއްވެސް ފަރާތަކަށް ފުރުޞަތު ނުދިނުން؛
(14) މިނިވަންކަމާއެކު ފިކުރުކުރުމުގެ ޙައްޤާއި، ޚިޔާލުފާޅުކުރުމުގެ
މިނިވަންކަމުގެ ޙައްޤާއި، ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި ޖަމާޢަތްތައް ހެދުމުގެ
މިނިވަންކަމުގެ ޙައްޤާއި، އެއްވެއުޅުމުގެ ޙައްޤު ޢާންމު
ރައްޔިތުންނެކޭ އެއްފަދައިން ފަނޑިޔާރުންނަށް ލިބިދީފައި
ވީނަމަވެސް، ޢަދުލު އިން ޞާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ
ހައިބަތާއި ޤަދަރާއި، އެ ދާއިރާގެ މިނިވަންކަމާއި
މުސްތަޤިއްލުކަން ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓޭނެ ފަދައަކުން އެފަދަ
ޙައްޤެއްގެ ބޭނުންކުރުން؛
(15) ފަނޑިޔާރުގެ އަމިއްލަ މާލީ މަޞްލަޙަތުތަކާއި ފިޑިއުޝަރީ މާލީ
މަޞްލަޙަތުތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ބަލަމުން ގެންދިޔުން؛
(16) ފަނޑިޔާރުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް އަދި
ފަނޑިޔާރުގެ ހައިސިއްޔަތުން ނިންމާ ނިންމުމަކަށް ފަނޑިޔާރުގެ
ޢާއިލާގެ ފަރާތުން ނުވަތަ ޢާއިލީ ގުޅުން ފިޔަވައި އެނޫން
22

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އެއްވެސް ގުޅުމެއް އޮތް ފަރާތަކުން އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ
ނުފޫޒެއް ފޯރުވުމުގެ ފުރުޞަތު ނުދިނުން؛
(17) ފަނޑިޔާރުގެ އަމިއްލަ މަޞްލަޙަތެއް، ނުވަތަ ފަނޑިޔާރުގެ
ޢާއިލާގެ މެންބަރެއްގެ މަޞްލަޙަތެއް، ނުވަތަ އެނޫން އެއްވެސް
ފަރާތެއްގެ މަޞްލަޙަތެއް ކުރިއެރުވުމަށްޓަކައި ކޯޓާއި ކޯޓުގެ
ހައިބަތު އެއްވެސް ގޮތަކުން ބޭނުންނުކުރުން؛
(18) ފަނޑިޔާރުގެ މައްޗަށް ނުފޫޒެއް ފޯރުވޭފަދަ ޚާއްޞަ ގުޅުމެއް
ވަކިފަރާތަކާއެކު އޮތްކަމުގައި ނުދެއްކުން؛ އަދި އެފަދަ ގުޅުމެއް
އޮތްކަމުގައި ދެއްކުމަށް އެހެން ފަރާތަކަށް ހުއްދަދީ،
މަގުފަހިނުކުރުވުން؛
(19) މައްސަލަތަކުގައި ކޯޓަށް ހާޒިރުވާ ޚަޞްމުންނާއި، އެނޫންވެސް
ބޭނުންތަކުގައި ކޯޓަށް ހާޒިރުވާ ފަރާތްތަކާމެދު ޝަރީޢަތުގެ
މަޖިލީހުގައާއި ކޯޓުގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނާއި ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ
ގޮތުގެމަތިން ރިވެތި އަޚްލާޤާއި އަދަބު އިޙްތިރާމާއެކު
މުޢާމަލާތްކުރުން.
ހަމަހަމަކަން 40-6. (ހ) ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި އަދި އެއްވެސް މީހެއްގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތް
ހިންގުމުގައި، އެންމެންނާމެދު ހަމަހަމަކަމާއެކު ޢަމަލުކުރުމަކީ އަދި
ހަމަހަމަކަމާއެކު ޢަމަލުކުރެވޭކަން ކަށަވަރުކުރުމަކީ ފަނޑިޔާރުގެ
މަސްއޫލިއްޔަތެކެވެ.
(ށ) ޝަރީޢަތުގެ ކުރިމަތީގައި އަދި އެއްވެސް މީހެއްގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތް
ހިންގުމުގައި، އެންމެންނާމެދު ހަމަހަމަކަމާއެކު ޢަމަލުކުރުމަށްޓަކައި
އަންނަނިވި އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ފަނޑިޔާރުން
ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
(1) މުޖުތަމަޢުގެ ފަރުދުންނަކީ އެކަކު އަނެކަކާ ތަފާތުކަމެއް
ހުންނާނެ ބައެއް ކަމުގައާއި، އެ ތަފާތުކަމަކީ ކޮބައިކަމާއި
އެ ތަފާތުކަމުގެ މަޞްދަރުތައް ދެނެގަނެ އެކަމާމެދު ފަނޑިޔާރު
23

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
އަހުލުވެރިވުން؛ އަދި މީހެއްގެ ނަސްލާއި، ކުލައާއި، ޖިންސާއި،
އުފަންވީ ޤައުމާއި، ޖިސްމާނީ ނުވަތަ ނަފްސާނީ
ނުކުޅެދުންތެރިކަމާއި، ޢުމުރާއި، ނިސްބަތްވާ ޢާއިލާއާއި، އުފަން
ރަށާއި، މާލީ ޙާލަތާއި، އިޖްތިމާޢީ ޙާލަތާއި، ޒާތީ ދިރިއުޅުމުގެ
ޙާލަތާއި، އެފަދަ އެއްވެސް ކަ މަކަށް، އެއްވެސް މިންވަރަކަށް
ފަނޑިޔާރު ރިޢާޔަތްނުކުރުން؛
(2) ފަނޑިޔާރުންގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި
ވަކި މީހެއްގައި ހުރި ރިޢާޔަތްކުރަންނުޖެހޭ ތަފާތަކަށް ބަލައި،
އެމީހަކާމެދު އެއްވެސް މިންވަރެއްގެ އަދި އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ
ތަފާތުކުރުމެއް ޢަމަލުން ނުވަތަ ބަހުންވިޔަސް ނުގެންގުޅުން؛
(3) ފަނޑިޔާރުންގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި
އެންމެންނާމެދުވެސް އެއްހަމައަކުން ރިޢާޔަތްކޮށް ކަންކުރުން؛
ޚާއްޞަކޮށް މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުންނާއި، ޚަޞްމުން
ތަމްސީލުކުރާ ވަކީލުންނާއި އެނޫންވެސް ފަރާތްތަކާއި، ހެކިބަސް
ދިނުމަށް ހާޒިރުވާ ހެކިވެރިންނާއި، ކޯޓުގެ މުވައްޒަފުންނާއި،
އެހެން ފަނޑިޔާރުންގެ ކިބައިގައި ހުންނަ ރިޢާޔަތްކުރަންނުޖެހޭ
ތަފާތަކަށް ބަލައި، އެ ފަރާތްތަކާމެދު އެއްވެސް މިންވަރެއްގެ
އަދި އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ތަފާތު ކުރުމެއް ނުގެންގުޅުން؛
(4) ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައަކާ ގުޅުންހުރި އެއްވެސް
ފަރާތެއްގެ ކިބައިގައި ހުރި ރިޢާޔަތްކުރަންނުޖެހޭ ތަފާތަކަށް
ބަލައި، އެ ފަރާތްތަކުގެ މެދުގައި ތަފާތުކުރުމެއް ގެންގުޅުމަށް
ފަނޑިޔާރުގެ ދަށުން މަސައްކަތްކުރާ އެއްވެސް މުވައްޒަފަކަށް
ނުވަތަ އެނޫންވެސް ފަރާތަކަށް ހުއްދަނުދިނުން ނުވަތަ އެފަދަ
ކަމަކަށް މަގުފަހިނުކުރުން؛
(5) ވަކި ކަމެއްގައި ހަމަހަމަކަން ގެންގުޅުމާމެދު ޚިލާފު އުފެދިފައިވާ
ކަންކަމާއި، ތަފާތުކުރުމަށް ޤާނޫނު ހުއްދަކުރާ ކަންކަން ފިޔަވައި
އެނޫން އެއްވެސް ތަފާތުކުރުމެއް، ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް
24

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައެއްގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއް ގެންގުޅޭ
ކަމުގައި އެ ފަރާތުގެ ބަހުން ނުވަތަ ޢަމަލުން ދޭހަވާނަމަ،
ވަގުތުން އެކަމެއް ހުއްޓުވުން.
ޤާބިލުކަމާއި ހުނަރު 40-7. (ހ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ
ޤާބިލުކަމާއި ހުނަރު ފަނޑިޔާރުގެ ކިބައިގައި އަށަގަންނުވައި،
އެ ޤާބިލުކަމާއި ހުނަރު ކުރިއަރުވައި ދެމެހެއްޓުމަށް ފަނޑިޔާރުން އަބަދުމެ
މަސައްކަތްކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ވާޖިބުތައް އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ
ޤާބިލުކަމާއި ހުނަރު ފަނޑިޔާރެއްގެ ކިބައިގައި އަށަގަންނުވައި،
އެ ޤާބިލުކަމާއި ހުނަރު ކުރިއެރުވުމުގެ ގޮތުން އަންނަނިވި އުޞޫލުތަކާ
އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން ފަނޑިޔާރު ޢަމަލުކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް، ފަނޑިޔާރު
އަދާކުރަންޖެހޭ އެހެން އެންމެހައި ކަންކަމުގެ މައްޗަށް
އިސްކޮށް، އެހެން ހުރިހާ ކަމަކަށްވުރެ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ
ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް ފަނޑިޔާރުގެ ވަގުތާއި
ޢަމަލުތައް ތަޚްޞީޞްކުރުން؛
(2) ކޯޓުގައި އަދާކުރަންޖެހޭ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ ވާޖިބުތަކާއި
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ އިތުރުން އެ ވާޖިބުތަކާއި
މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ އެހެން ހުރިހާ
ކަންކަމާއި، ކޯޓުގެ ހިންގުމާގުޅޭ އެންމެހައި ކަންކަން
ހިމެނޭގޮތުން، ފަނޑިޔާރުގެ ރަސްމީ އެންމެހައި މަސައްކަތްތައް
ހަމައެކަނި ފަނޑިޔާރުކަމުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަށް
ތަޚްޞީޞްކުރުން؛
(3) ކޮންމެ ފަނޑިޔާރަކުމެ، އެމީހަކު ބެލުމަށް ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ
ހުރިހާ މައްސަލަތައް އެކަށީގެންވާ އަވަސް މިނެއްގައި،
25

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޢަދުލުވެރިކަމާއި ޤާބިލުކަމާއެކު ބަލައި ނިންމުމަށް
މަސައްކަތްކުރުން؛
(4) ފަނޑިޔާރުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ފުރިހަމައަށް
އަދާކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ތަޢުލީމާއި، ތަމްރީނާއި، ހުނަރު
އަދި ސިފަތައް ހޯދައި، ލިބިގަނެ، އެކަންކަން ކުރިއެރުވުމަށް
އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްގެ މަސައްކަތްކުރުމާއި، ފަނޑިޔާރުންގެ
ޤާބިލުކަމާއި ހުނަރު އިތުރުކުރުމަށް ތަނަވަސްކޮށްދެވޭ
ފުރުޞަތުތަކުގެ ބޭނުން ފުރިހަމައަށް ހިފުން؛
(5) ފަނޑިޔާރުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް ފުރިހަމައަށް
އަދާކުރުމަށްޓަކައި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤާނޫނަށް އަންނަމުންދާ
ބަދަލުތަކާއި ކުރިއެރުންތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖެ ބައިވެރިވެފައިވާ
ބައިނަލްއަޤްވާމީ މުޢާހަދާތަކުގެ މަޢުލޫމާތާއި، އިންސާނީ
ޝަރަފާއި ހަމަހަމަކަމާއި މިނިވަންކަމަށް ބިނާކޮށް އުފެދެމުންދާ
ބައިނަލްއަޤްވާމީ ހަމަތަކާއި އު ޞޫލުތައް ދެނެގަނެ، އެކަންކަން
ދިރާސާކުރަމުން ގެންދިޔުން؛
(6) ޝަރީޢަތުގެ އެންމެހައި އިޖުރާއަތެއްގައި ކޯޓުގެ ޙުރުމަތާއި
ޤަދަރު ހިފަހައްޓައި، ޚަޞްމުންނާއި، ވަކީލުންނާއި،
ހެކިވެރިންނާއި، މަޤާމުގެ ހައިސިއްޔަތުން ފަނޑިޔާރު
މުޢާމަލާތްކުރަންޖެހޭ އެނޫންވެސް ފަރާތްތަކާމެދު ކެތްތެރިކަމާއި
އިޙްތިރާމާއި ޤަދަރާއެކު މުޢާމަލާތްކުރުން؛
(7) ފަނޑިޔާރުގެ ވާޖިބުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް އަދާކުރުމުގައި
ފަރުވާތެރިވެ، ޢާންމުކޮށް އެންމެންނަށްވެސް ޤަބޫލުކޮށް
ބަލައިގަނެވޭފަދަ ޤާބިލުކަމާއި ހުނަރުވެރިކަން ދެމެހެއްޓުން؛
(8) ފަނޑިޔާރަކަށްވީތީ ލިބިދީފައިވާ ބާރެއްގެ ބޭނުންކޮށްގެން ނުވަތަ
އަމިއްލަ ހައިސިއްޔަތުންވިޔަސް، ފަނޑިޔާރުކަމުގެ ވާޖިބުތަކާއި
މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ ނުބައްދަލު ކަމެއް ނުވަތަ ޢަދުލު އިންޞާފު
26

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޤާއިމުކުރުމުގެ ދާއިރާގެ މިނިވަންކަމާއި ހައިބަތާއި ޤަދަރާ
ނުބައްދަލު އެއްވެސް ކަމެއް ނުކުރުން.
20. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ ހަތަރުވަނަ ބާބުގެ ސުރުޚީ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ފަސްވަނަ ބާބު
މުސާރައާއި ޢިނާޔަތްތައް
21. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ ފަސްވަނަ ބާބުގެ ސުރުޚީ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ހަވަނަ ބާބު
ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސައްކަތާގުޅޭ އެހެނިހެން ކަންކަން
22. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 44 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ފަނޑިޔާރުކަމުގެ 44. (ހ) މި ޤާނޫނުގެ ހަތަރުވަނަ ބާބުގައި ފަނޑިޔާރުން ކުރުން ހުއްދަކަމަށް
މަޤާމުގައި ތިބެ
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުގެ އިތުރުން، ފަނޑިޔާރުންގެ މިނިވަންކަމާއި
ކުރެވޭނެ އަދި
މުސްތަޤިއްލުކަމަށް ނުވަތަ ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތަށް
ނުކުރެވޭނެ ކަންކަން
ބުރޫނާރާކަމަށް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ
މަސައްކަތްތައް ކުރުމަކީ ފަނޑިޔާރުކަމާ ތަޢާރުޟުވާކަމެއް ނޫނެވެ.
(ށ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމުގައި ހުންނަހާ ހިނދަކު، ފަނޑިޔާރަކު އެއްވެސް
ޙާލަތެއްގައި ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ މަސައްކަތެއް
ކޮށްގެންނުވާނެއެވެ.
(1) ފަނޑިޔާރުކަން ފިޔަވައި ދައުލަތުގެ އެހެން އެއްވެސް ވަޒީފާއެއް
އަދާކުރުން؛
27

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(2) އަމިއްލަ ފަރާތެއްގެ ވަޒީފާއެއް އަދާކުރުން ނުވަތަ ކޮންޓްރެކްޓް
އުޞޫލުން މަސައްކަތްކުރުން؛ މި މާއްދާގެ މި އަކުރުގެ
މި ނަންބަރުގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް، މި ޤާނޫނުގެ
40-5 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ( )8 ވަނަ ނަންބަރުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން މި އުޞޫލުން އިސްތިސްނާވާނެއެވެ.
(3) ކޯޓުތަކުގައި ނުވަތަ ޓްރައިބިއުނަލެއްގައި ހިނގާ އެއްވެސް
މައްސަލައެއްގައި ވަކީލެއްގެ ގޮތުގައި ނުވަތަ ޚަޞްމުން
ތަމްސީލުކުރުމުގެ ގޮތުން އެއްވެސް ހައިސިއްޔަތަކުން
މަސައްކަތްކުރުން؛
(4) ލީގަލް ޕްރެކްޓިސްއެއް ނުވަތަ ލޯ ފާރމެއް ހިންގުން ނުވަތަ
އެފަދަ ތަނެއްގައި މަސައްކަތްކުރުން.
23. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.
47. (ނ) ފަނޑިޔާރަކު މަސައްކަތްކުރާ ކޯޓެއް އުވިއްޖެހިނދެއްގައި، މި މާއްދާގެ
(ހ) ނުވަތަ (ށ) ގެ ދަށުން މަޤާމު ބަދަލުކުރުމަށް ފަނޑިޔާރު
އެއްބަސްނުވާނަމަ އަދި އެ ފަނޑިޔާރަކު މަޤާމުން ވަކިވާން
ބޭނުންކަމުގައިވާނަމަ، އެކަން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް
ހުށަހަޅައި، އެ ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާ އުޞޫލަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން،
އަމިއްލައަށް މަޤާމުން ވަކިވުމުގެ ފުރުޞަތު އެ ފަނޑިޔާރަކަށް
ލިބިގެންވެއެވެ.
24. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 50 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ފަނޑިޔާރަކު އެހެން 50. (ހ) ކޯޓުތަކުގެ އިދާރީ ހިންގުން ހަރުދަނާކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ޢަދުލު އިންޞާފު
ކޯޓަކަށް ބަދަލުކުރުން
ޤާއިމުކުރުން ހަރުދަނާކުރުމުގެ ބޭނުމަށް، ފަނޑިޔާރު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ
28

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް އެ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމަށް ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ފެނިއްޖެނަމަ، އެފަދައިން ފަނޑިޔާރު
ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ބަދަލުކުރުމަށް އެ ކޮމިޝަނަށް ނިންމިދާނެއެވެ.
މިގޮތުން ބަދަލުކުރާނަމަ ބަދަލުކުރަންވާނީ، އެ ފަނޑިޔާރަކު
މަސައްކަތްކުރަމުންދާ ކޯޓަކާ އެއް މަރުޙަލާއެއްގެ ކޯޓަކަށެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެއްވެސް
ނިންމުމެއް ނިންމަންވާނީ، ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ނޫން
އެހެން ކޯޓަކަށް އެ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމާމެދު، މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި
ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން، އެ ކޮމިޝަނުން އެކުލަވާލާ ރިޕޯޓަށް
ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.
(ނ) ކޯޓުތަކުގެ އިދާރީ ހިންގުން ހަރުދަނާކުރުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ޢަދުލު އިންޞާފު
ޤާއިމުކުރުން ހަރުދަނާކުރުމުގެ ބޭނުމަށް، ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ
ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް އެ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރަންޖެހޭކަމަށް ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ޤަބޫލުކުރެވޭނަމަ، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ
ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތުގެމަތިން އަންނަނިވި އި ޖުރާއަތުތައް
ފުރިހަމަކޮށް، އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ރިޕޯޓެއް އެ ކޮމިޝަނުން
އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(1) ބަދަލުކުރަން އެދޭ ފަނޑިޔާރު އެހާތަނަށް ކޮށްފައިވާ
މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ރިޕޯޓެއް އެކުލަވާލުން؛
(2) ބަދަލުކުރަން އެދޭ ފަނޑިޔާރު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓުގެ އިސް
ފަނޑިޔާރާއެކު ކަމާބެހޭ މަޝްވަރާތައް ކުރުން؛
(3) ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރެވޭ ކޯޓުގެ އިސް ފަނޑިޔާރާއެކު ކަމާބެހޭ
މަޝްވަރާތައް ކުރުން ؛
(4) ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، ކޯޓުގެ ނުވަތަ
ކޯޓުތަކުގެ އިދާރީ ހިންގުމަށް ނުވަތަ ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ ޢަދުލު
އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމަށް އަންނާނެކަމަށް ލަފާކުރެވޭ އެދެވޭ
ބަދަލުތަކުގެ އެސެސްމަންޓެއް ހެދުން.
29

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ރ) ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް އެ ފަނޑިޔާރު
ބަދަލުކުރަން ފެންނަކަމުގައި ބަޔާންކޮށް، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން
އެކުލަވާލާ ރިޕޯޓުގައި ހިމެނޭ ކަންކަން ފުރިހަމައަށް ދިރާސާކޮށް،
ކޮމިޝަނުން އެކަމާމެދު ގޮތެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ކޮމިޝަނުން ގޮތެއް ނިންމުމުގައި އަންނަނިވި
ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން، ކޯޓުގެ ނުވަތަ
ކޯޓުތަކުގެ އިދާރީ ހިންގުމަށް ނުވަތަ ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ ޢަދުލު
އިންޞާފު ޤާއިމުކުރުމަށް އެދެވޭ ބަދަލެއް ނުވަތަ ބަދަލުތަކެއް
އައުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތް މިންވަރު؛
(2) ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރެވޭ ކޯޓުގައި އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި
މަސައްކަތްކުރުމުގެ ޤާބިލުކަން ފަނޑިޔާރުގައި ހުރި މިންވަރު؛
(3) ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމުގެ ސަބަބުން ފަނޑިޔާރު
ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ބުރޫއަރާނެ މިންވަރު؛
(4) މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ އެނޫންވެސް
ކަންކަން.
(ޅ) އަންނަނިވި އަސާސީ އުޞޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ފަނޑިޔާރަކު
ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް އެ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމުގެ
އެންމެހައި މަރުޙަލާތަކުގެ މައްޗަށް ތަޠުބީޤުކުރަންޖެހޭ އު ޞޫލުތަކާއި
އިޖުރާއަތުތައް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެކުލަވާލައި،
މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
(1) ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް
އެ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމުގައި، އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ ނުފޫޒެއް
ނެތުން؛
(2) ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް
އެ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމުގެ ސަބަބުން ފަނޑިޔާރުގެ އަދި
ޝަރުޢީ ދާއިރާގެ މިނިވަންކަމަށް ނޭދެވޭ އަސަރެއް ނުކުރުން؛
30

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(3) ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް
އެ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމުގެ މަރުޙަލާތައް ދެފުށް ފެންނަ ގޮތަކަށް
ވީހާވެސް ހާމަކަމާއެކު ހިންގުން ؛
(4) ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް
އެ ފަނޑިޔާރު ބަދަލުކުރުމުގެ މަރުޙަލާތައް ހިންގައި
ފުރިހަމަކުރުމަށް އެކަށީގެންވާ ވަގުތު ދިނުން.
(ކ) ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ނޫން އެހެން ކޯޓަކަށް އެ ފަނޑިޔާރު
ބަދަލުކުރުމަށް މި މާއްދާގެ (ރ) ގެ ދަށުން ކޮމިޝަނުން ނިންމައިފިނަމަ،
އެފަދައިން ނިންމިކަން ވީ އެންމެ އަވަހަކަށް އެ ފަނޑިޔާރަށް އަންގައި،
އެ ނިންމުމާމެދު ފަނޑިޔާރު ދެކޭ ގޮތް ހުށަހެޅުމަށް އޭނާއަށް ފުރުޞަތު
ދޭންވާނެއެވެ.
(އ) މި މާއްދާގެ (ކ) ގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރު ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގެ މައްޗަށް
ބަލައި، ކޮމިޝަނުގެ ނިންމުން ބަދަލުކުރުމުގެ ނުވަތަ ދެމެހެއްޓުމުގެ
އިޚްތިޔާރު ކޮމިޝަނަށް ލިބިގެންވެއެވެ.
25. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 51 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ފަނޑިޔާރު 51. (ހ) ވަކި ކޯޓެއްގެ މަސައްކަތްތައް އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ނުހިނގާނަމަ، ނުވަތަ
ޢައްޔަންކުރެވިފައިވާ
އެ ކޯޓެއްގެ މަސައްކަތްތައް އެކަށީގެންވާ އަވަސް މިނެއްގައި ކުރިއަށް
ކޯޓު ފިޔަވައި އެހެން
ކޯޓެއްގެ މައްސަލަތައް
ގެންދިޔުމަށް ބޭނުންވާ ޢަދަދަށް އެ ކޯޓުގައި ފަނޑިޔާރުން ނެތްނަމަ، ނުވަތަ
ވަގުތީގޮތުން
ޙަވާލުކުރުން އެނޫންވެސް އެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލަތައް ނިންމުން އާދަޔާ
ޚިލާފަށް ލަސްވެފައިވާ ސަބަބުތަކެއް ހުރިނަމަ، އަދި އެ މައްސަލަތައް
ނިންމޭނީ އިތުރު ފަނޑިޔާރެއް އެ ކޯޓެއްގައި ޝަރީޢަތް ހިންގުމަށް
ވަގުތީގޮތުން ހަމަޖައްސައިގެން ކަމުގައިވާ ޙާލަތުގައި، އެ ކޯޓެއްގައި ނުނިމި
ހުރި މައްސަލަތަކުގެ ޝަރީޢަތް ހިންގައި، އެ މައްސަލަތައް ނިންމުމަށް
އެހެން ކޯޓަކަށް ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ފަނޑިޔާރަކާ ވަގުތީގޮތުން
ޙަވާލުކުރުމަށް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ނިންމިދާނެއެވެ.
31

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ވަގުތީގޮތުން އެހެން ކޯޓެއްގެ މައްސަލަތަކުގެ
ޝަރީޢަތްކޮށް، މައްސަލަތައް ނިންމުމަށް ފަނޑިޔާރަކާ ޙަވާލުކުރާނަމަ،
އެފަދައިން ޙަވާލުކުރެވޭނީ، އެ ފަނޑިޔާރަކު މަސައްކަތްކުރަމުންއައި ކޯޓާ
އެއް މަރުޙަލާއެއްގެ ކޯޓެއްގެ މައްސަލަތަކެވެ.
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން، ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކުރެވިފައިވާ ކޯޓު ނޫން
އެހެން ކޯޓެއްގައި ޝަރީޢަތްކޮށް މައްސަލަތައް ނިންމުމަށް ޙަވާލުކުރާނެ
ފަނޑިޔާރެއް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅާނީ އަންނަނިވި
ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކުރުމަށްފަހުގައެވެ.
(1) ފަނޑިޔާރު ޢައްޔަންކުރެވިފައިވާ ކޯޓުގައި އެ ފަނޑިޔާރާ
ޙަވާލުކުރެވިފައިވާ މައްސަލަތަކުގެ ބާވަތާއި، ޢަދަދާއި، އެހެން
ކޯޓެއްގެ މައްސަލަތައް އެ ފަނޑިޔާރާ ޙަވާލުކޮށްފިނަމަ ފަނޑިޔާރު
ޢައްޔަންކުރެވިފައިވާ ކޯޓުގެ މަސައްކަތްތަކަށް އޭގެ ސަބަބުން
އަސަރުކުރާނެ މިންވަރު؛ އަދި
(2) ފަނޑިޔާރު ވަގުތީގޮތުން މަސައްކަތްކުރުމަށް ކަނޑައެޅޭ ކޯޓުގައި
ހުރި މައްސަލަތަކުގެ ބާވަތާއި މައްސަލަތަކުގެ ޢަދަދާއި،
އެ މައްސަލަތައް ނިންމޭނެކަމަށް ލަފާކުރެވޭ މުއްދަތާއި، އެކަމަށް
ބޭނުންވާނެ ވަސީލަތްތައް އެ ކޯޓުގައި ޤާއިމުވެފައިހުރި މިންވަރު.
(ރ) ފަނޑިޔާރަކު ޢައްޔަންކޮށްފައިވާ ކޯޓު ފިޔަވައި އެހެން ކޯޓެއްގެ
މައްސަލަތަކުގެ ޝަރީޢަތްކޮށް މައްސަލަތައް ނިންމުމަށް މި މާއްދާގެ ދަށުން
ފަނޑިޔާރަކާ ވަގުތީގޮތުން ޙަވާލުކުރެވޭނީ ގިނަވެގެން 1 (އެކެއް)
އަހަރުދުވަހުގެ މުއްދަތަށެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތު ހަމަވުމުން، ފަނޑިޔާރުގެ
ރުހުމާއެކު އެ މުއްދަތު އިތުރު 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހަށްވުރެ ގިނަނުވާނެ
ގޮތަކަށް އިތުރުކުރުމަކަށް މި މާއްދާ ހުރަހެއްނާޅައެވެ.
(ޅ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ވަކި ކޯޓެއްގެ މައްސަލަތަކުގެ ޝަރީޢަތްކޮށް
މައްސަލަތައް ނިންމުމަށް އެހެން ކޯޓެއްގެ ފަނޑިޔާރަކާ ޙަވާލުކުރުމުގައި
32

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
ޢަމަލުކުރާނެ އުޞޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް
ކޮމިޝަނުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
26. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
މައްސަލަ ހިނގަމުންދާ 58. (ހ) ފަނޑިޔާރަކާ މައްސަލައެއް ޙަވާލުކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން 1 (އެކެއް)
ގޮތް ރިޕޯޓުކުރުން
އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ މައްސަލައިގައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅިފައިނުވާނަމަ،
އެކަން ސަބަބާއެކު ކޯޓުގެ އިސް ފަނޑިޔާރަށް އެ ފަނޑިޔާރަކު
އަންގަންވާނެއެވެ. އަދި މައްސަލަ ކުރިއަށްދާ މިންވަރާ ބެހޭގޮތުން
މަދުވެގެން ކޮންމެ 6 (ހައެއް) މަހަކުން އެއްފަހަރު އިސް ފަނޑިޔާރަށް
މަޢުލޫމާތު ދޭންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާފަދަ މައްސަލަތަކާ ގުޅޭގޮތުން
ފިޔަވަޅު އެޅޭ މިންވަރާބެހޭ މަޢުލޫމާތު، ކަނޑައެޅޭ ވަކި އުޞޫލެއްގެ
މަތިން، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ކޯޓުގެ އިސް ފަނޑިޔާރުން
ދޭންވާނެއެވެ.
27. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
ފަނޑިޔާރުންގެ 59. (ހ) ފަނޑިޔާރުންނަށް މަޤާމުގެ ކުރިއެރުން ދިނުމަށް، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް
މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު
ކޮމިޝަނުން މަދުވެގެން ކޮންމެ 2 (ދޭއް) އަހަރުން އެއްފަހަރު
ބެލުން
ފަނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު
ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ވަޒަންކުރަންވާނީ، މި ޤާނޫނުގެ
62 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން
ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަންނީ މިންގަނޑުތަކާއި އުޞޫލުތަކުގެ
މައްޗަށެވެ.
33

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު
ވަޒަންކުރެވޭ ކޮންމެ ފަހަރަކު، އެ ވަޒަންކުރުމުގެ ނަތީޖާއެއްގެ ގޮތުން
އަންނަނިވި ދަރަޖަތަކުގެ ތެރެއިން ދަރަޖައެއް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.
(1) ޤާބިލު؛
(2) ޤާބިލުކަން މެދުމިން؛
(3) ޤާބިލުކަން މެދުމިނަށްވުރެ ދަށް؛
(4) ޤާބިލު ނުވުން.
(ރ) މި މާއްދާގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރުންގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރުމަށްޓަކައި
ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން އެކަމަށް ޚާއްޞަ ކޮމިޓީއެއް
އެކުލަވާލަންވާނެއެވެ.
(ބ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ފެންވަރު
ވަޒަންކުރުމަށްފަހުގައި، މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ބެލެވުނު ގޮތާއި،
މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުނު ނަތީޖާއާއި، އެ ނަތީޖާއަށް
ވާޞިލުވި ގޮތުގެ ރިޕޯޓެއް އެކުލަވާލައި، އެ ރިޕޯޓުގެ ކޮޕީއެއް،
އެ ފަނޑިޔާރަކަށް ދޭންވާނެއެވެ.
(ޅ) ފަނޑިޔާރުގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރުމުން ފަނޑިޔާރަކަށް ލިބުނު
ނަތީޖާއަކީ، މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ)3(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ
ދަރަޖަ ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ފަނޑިޔާރެއްގެ ޤާބިލުކަން ރަނގަޅުކުރުމަށް
ފަނޑިޔާރު އިޞްލާޙުކުރަންވީ ކަންކަމުގެ އިރުޝާދު، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް
ކޮމިޝަނުން އެ ފަނޑިޔާރަކަށް ދޭންވާނެއެވެ. އަދި، ފަނޑިޔާރުގެ ހުނަރާއި
ޤާބިލުކަން އިތުރުކުރުމަށް ތަމްރީނު ޕްރޮގްރާމެއް ނުވަތަ ޕްރޮގްރާމްތަކެއް
ފުރިހަމަކުރުމަށް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ފެންނަނަމަ އެފަދައިން
ފަނޑިޔާރު ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭކަމަށް ފެންނަ ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ އިރުޝާދު
ދޭންވާނެއެވެ.
34

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ކ) ފަނޑިޔާރުގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރުމުން މި މާއްދާގެ (ނ) ގެ
(4) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ދަރަޖަ ފަނޑިޔާރަކަށް ލިބިއްޖެނަމަ،
ފަނޑިޔާރުގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރި ކޮމިޓީން އެކުލަވާލާ
ރިޕޯޓުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އެ ފަނޑިޔާރަކު ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް
ޤާބިލުނޫންކަމުގައި ކަނޑައަޅައި މި ޤާނޫނުގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން
ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމުން ވަކިކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ފޮނުވަން
ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ނިންމަންވާނެއެވެ.
(އ) މި މާއްދާގެ (ކ) ގެ ދަށުން ފަނޑިޔާރަކު ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް
ޤާބިލުނޫންކަމުގައި ކަނޑައަޅައި، މަޤާމުން ވަކިކުރުމަށް ނިންމުމުގައި
ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ރިޢާޔަތްކުރާނެ ކަންކަމާއި ޢަމަލުކުރާނެ
އުޞޫލުތައް، މި ޤާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ.
(ވ) ފަނޑިޔާރުގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރު ވަޒަންކުރުމުން، މި މާއްދާގެ
(ނ) ގެ)1(ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ދަރަޖަ ފަނޑިޔާރަކަށް
ވިދިވިދިގެން 2 (ދޭއް) ފަހަރު ލިބިއްޖެނަމަ، އަންނަނިވި ގޮތްތަކުގެ
ތެރެއިން ގޮތަކަށް ޢަމަލުކުރުމަށް ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް
ނިންމިދާނެއެވެ.
(1) މުސާރައިގެ އިންކްރިމެންޓެއް ދިނުން؛
(2) އެއް ކޯޓުން އަނެއް ކޯޓަށް ބަދަލުވާން ހުޅުވާލާ ފުރުޞަތުތަކުގައި
އިސްކަން ދިނުން؛
(3) ދަށު މަރުޙަލާއެއްގެ ކޯޓަކުން މަތީ މަރުޙަލާއެއްގެ ކޯޓެއްގެ
ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް ކުރިމަތިލާ ޙާލަތުގައި، ފެންވަރު
ވަޒަންކުރުމަށްފަހު އެ ފަނޑިޔާރަކަށް ލިބުނު ނަތީޖާއަށް
ރިޢާޔަތްކުރުން؛ އަދި
(4) އިސް ފަނޑިޔާރު، އިސް ޤާޟީ ނުވަތަ ދާއިރާގެ އިސް
މެޖިސްޓްރޭޓް ނުވަތަ އިސް މެޖިސްޓްރޭޓްގެ މަޤާމަށް
ޢައްޔަންކުރުމުގައި އިސްކަން ދިނުން.
35

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
28. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ފަހަތަށް އަންނަނިވި ފަދައިން އަކުރެއް އިތުރުކުރުން.
60. (ނ) ފަނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތުގެ ފެންވަރާއި ޤާބިލުކަން ވަޒަންކޮށް ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނުން ނިންމާ ނިންމުމާމެދު މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަކުވާއެއް ހުށަހަޅާފައިނުވާނަމަ
ކޮމިޝަނުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ ފަނޑިޔާރުންގެ މަސައްކަތު ގެ
ފެންވަރު ކަނޑައެޅުމުގެ އެންމެ ފަހުގެ ނިންމުމެވެ.
29. ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ 68 ވަނަ މާއްދާ އަންނަނިވި ގޮތަށް އިޞްލާޙުކުރުން.
މާލީ ހިސާބު 68. (ހ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މީހާ، އޭނާގެ މަޤާމާ
ހުށަހެޅުން
ޙަވާލުވިއިރު، އޭނާގެ ކިބައިގައި ހުރި އާމްދަނީއާއި އޭނާގެ ނަމުގައި ހުރި
މުދަލާއި އޭނާ އަދާކުރަންޖެހޭ ދަރަނީގެ ޒިންމާ އެނގޭނެ މާލީ ހިސާބު،
އެ މަޤާމާ އޭނާ ޙަވާލުވާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން މާލީ ހިސާބު
ހުށަހެޅުމުގެ އިތުރަށް، ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މީހާ
އެ މަޤާމުގައި ދެމިހުރިހާ ހިނދަކު، ކޮންމެ މީލާދީ އަހަރެއްގެ ފުރަތަމަ
3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ފާއިތުވީ އަހަރުގެ އޭނާގެ މާލީ
ހިސާބު، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅަމުން
ގެންދަންވާނެއެވެ.
(ނ) ފަނޑިޔާރުކަމުގެ މަޤާމަށް ޢައްޔަންކުރެވޭ މީހާ އެއްވެސް ސަބަބަކާހުރެ
އެ މަޤާމުން ވަކިވުމަށްފަހު ނުވަތަ އިސްތިޢުފާ ދިނުމަށްފަހު، އޭނާ މަޤާމުން
ވަކިވިއިރު އޭނާގެ ކިބައިގައި ހުރި އާމްދަނީއާއި އޭނާގެ ނަމުގައި ހުރި
މުދަލާއި އޭނާ އަދާކުރަންޖެހޭ ދަރަނީގެ ޒިންމާ އެނގޭނެ މާލީ ހިސާބު،
އެ މަޤާމުން އޭނާ ވަކިވާތާ 3 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ޖުޑީޝަލް
ސަރވިސް ކޮމިޝަނަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
36

ވޮލިއުމް: 54 އަދަދު: 211 ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓް
(ރ) އެހެން ޤާނޫނެއްގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާހާ ހިނދަކު،
މި މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) ގެ ދަށުން ހުށަހެޅުން ލާޒިމުކުރާ މާލީ
ހިސާބުތައް ތައްޔާރުކުރާނީ، ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނުގެ
ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެ ކޮމިޝަނުން ކަނޑައަޅައި ޢާންމުކޮށްފައިވާ
ނަމޫނާއަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިންނެވެ.
30. މި ޤާނޫނުން ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނަށް ގެނެވޭ އިޞްލާހުތަކާ ގުޅިގެން، ބުނެވިދިޔަ ޤާނޫނުގެ ދަށުން އަލަށް
އެކުލަވާލަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުޞޫލުތަކާއި އިޞްލާޙުކުރަންޖެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި އުޞޫލުތައް، މި ޤާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 6 (ހައެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކުލަވާލައި، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި
ޝާއިޢުކުރަންވާނެއެވެ.
31. މި ޤާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާނީ، މި ޤާނޫނު ފާސްވެ، ތަޞްދީޤުކޮށް، ދިވެހިސަރުކާރުގެ ގެޒެޓުގައި ޝާއިޢުކުރާ
ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.
____
37